

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

5 december 2006

BELEIDSBRIEF

Publiek-private Samenwerking

Beleidsprioriteiten 2006-2007

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Koen Van den Heuvel**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Sven Gatz.

Vaste leden:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Hilde De Lobel, de heren Herman De Reuse, Felix Strackx, Christian Verougstraete;

de heren Erik Matthijs, Steven Vanackere, Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;

de heer Gilbert Bossuyt, mevrouw Caroline Gennez, de heer Ludo Sannen;

mevrouw Hilde Eeckhout, de heren Jaak Gabriels, Sven Gatz.

Plaatsvervangers:

de heren Erik Arckens, Erik Tack, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem;

de heren Ludwig Caluwé, Tom Dehaene, de dames Veerle Heeren, Joke Schauvliege;

mevrouw Michèle Hostekint, de heren Herman Lauwers, Jacky Maes;

de dames Patricia Ceysens, Annick De Ridder, de heer Marc van den Abeelen.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

de heer Jan Peumans.

Zie:

990 (2006-2007)

– Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid	4
I.1. Inleiding.....	4
I.2. Begrotingsjaar 2006	4
I.3. Prognose en begroting 2007	5
II. Bespreking	6
II. 1. Tussenkoms van de heer Erik Matthijs	6
II.2. Tussenkoms van de heer Jef Tavernier	6
II.3. Tussenkoms van de heer Steven Vanackere	7
II.4. Tussenkoms van de heer Koen Van den Heuvel	7
II.5. Tussenkoms van de heer Herman De Reuse.....	7
II.6. Tussenkoms van de heer Eric Van Rompuy	8
II.7. Tussenkoms van mevrouw Hilde Eeckhout	9
III. Replik van minister-president Yves Leterme	9
III.1. Duidelijke terminologie en definities	9
III.2. Budgettaire impact.....	9
III.3. PPS is niet louter een financieringsinstrument	9
III.4. Relatie tussen Kenniscentrum PPS en PMV.....	9
III.5. Onderwijs.....	10
III.6. De Lijn	10
III.7. Decretale machtiging	10
III.8. Afsluitende opmerkingen	11
IV. Moties van aanbeveling	11

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting heeft op 22 november 2006 de beleidsbrief Publiek-private Samenwerking, ingediend door de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, besproken.

De beleidsbrief Publiek-private Samenwerking werd besproken in samenhang met het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 14*), het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 15*) en het ontwerp van decreet houdende de bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 965*).

Door de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting werd besloten om de Publiek-private Samenwerking thematisch te behandelen.

De beleidsbrief werd toegelicht door de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid en vervolgens in commissie besproken.

Ter afsluiting van de besprekingen werd namens de Vlaams Belangfractie schriftelijk een motie van aanbeveling aangekondigd door de heren Felix Strackx en Christian Verougstraete, mevrouw Hilde De Lobel en de heer Thieu Boutsen.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER YVES LETERME, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, LANDBOUW, ZEEVISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

I.1. Inleiding

Minister-president *Yves Leterme* licht toe dat het al met de beleidsnota herfst 2004 (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 107*), de bedoeling was om publiek-private samenwerking pragmatisch te benaderen en

resultaten te boeken. De eerste beleidsbrief is in 2005 voorgesteld met een stand van zaken van dat jaar en een voorzichtige prognose (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 532*). De huidige beleidsbrief is op dezelfde leest geschoeid en voldoet aan een vormvereiste waarop door de voorzitter van het Vlaams Parlement is aangedrongen.

De minister-president stelt dat in het kader van de besprekingen in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting vorig jaar de publiek-private samenwerking vooral werd benaderd vanuit de opportuniteiten voor de alternatieve financiering. Conform een aantal afspraken met de federale overheid zijn er bepaalde contraintes inzake investeringen ten aanzien van de Europese instanties. Er is de onmogelijkheid om klassieke leningen aan te gaan. PPS moest ook voor dat dilemma een uitkomst bieden, in het licht van de gezonde financiële toestand van de overheid en de confrontatie met belangrijke maatschappelijke uitdagingen.

I. 2. Begrotingsjaar 2006

I.2.1. Betrokken actoren

Het Kenniscentrum PPS is belast met beleidsvoorbereidende en beleidsevaluerende opdrachten en met de finale toetsing en het eindadvies omtrent alle mogelijke Vlaamse PPS-projecten. Ze kunnen ook op vraag van betrokkenen worden ingeschakeld als er een PPS-constructie moet worden opgericht of begeleid, in welk stadium het project zich ook bevindt. De Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) legt zich toe op de rol van rationele investeerder bij de uitvoering en ontwikkeling van PPS-domeinen en kreeg tevens de opdracht PPS-projecten te realiseren voor alle bevoegdheidsdomeinen via gespecialiseerde dochterondernemingen. De minister-president gaat er van uit dat de beleidsdoelen voldoende gekend zijn.

I.2.2. Beleidsdoelen en hun realisatie

Inbedding en afstemming van de betrokken actoren

Het Kenniscentrum is ingebed in de Vlaamse administratie, in de Diensten voor het Algemeen Regeeringsbeleid (DAR). Het Kenniscentrum kan volgens hem met de beperkte bestaafing toch functioneren als aanspreekpunt en procesbegeleider voor de Vlaamse administratie en de agentschappen. Het heeft al aar-

dig wat adviezen geproduceerd, en ook voor lokale Vlaamse overheden en de privésector heeft het zijn rol al gespeeld als netwerkorganisatie en kennismakelaar.

Studie over verbetering van wetgeving PPS

De minister-president verklaart dat eind 2005 een studie is opgeleverd over de verbetering van de wetgeving rond PPS. Deze studie heeft een aantal knelpunten aan het licht gebracht. Om die reden werden het onderzoek en de gedane voorstellen van oplossingen toevertrouwd aan een ambtelijke werkgroep met vertegenwoordigers van de verschillende beleidsdomeinen die zich over de knelpunten zou buigen. Deze werkgroep is voor het eerst samengekomen vorige maand.

PPS leercurve

Het Kenniscentrum heeft workshops georganiseerd en er zal een databank van alle lopende projecten worden aangelegd. Deze moet algemeen toegankelijk worden via een laagdrempelige website waar ook basisinformatie over PPS kan worden opgezocht. Ten behoeve van lokale besturen en andere spelers, werden ook tweedaagse opleidingen aangeboden. Bovendien refereert minister-president Leterme aan de nieuwsbrief die sinds vorig jaar wordt opgesteld en druk gelezen wordt en het boek 'Wegwijs in Publiek-private Samenwerking' met een oplage van ongeveer 4000 exemplaren.

Een belangrijke rol speelt volgens minister-president Leterme ook de centrale werkgroep 'alternatieve financiering' die door hem is geïnstalleerd en die geleid wordt door het kabinet van de minister-president zelf. Hij probeert daar zelf ook een actieve en sturende rol te spelen. De werkgroep moet instaan voor grondige besprekingen en tijdige en goede contacten met evaluerende instanties die goedkeuring moeten verlenen aan PPS-projecten. Er zijn daarnaast nog andere werkgroepen operationeel, van het Vlaamse Bouwoverlegcomité en van de Vlaamse Confederatie Bouw, waar het Kenniscentrum actief participeert aan de vergaderingen.

Opportunities

De minister-president stelt dat al herhaaldelijk is gewezen op de mogelijkheden van PPS, vooral in de sector van het onroerend goed en bij verruiming daarvan ook andere domeinen zoals het onroerend

erfgoed. Hij geeft aan dat er enige discussie is over het openstellen van PPS-formules voor De Lijn met betrekking tot de financiering van rollend materieel. Dit is toevertrouwd aan een andere commissie.

Investeringsprojecten

In 2004 is een groots project op gang getrokken voor het wegwerken van investeringsnoden in diverse sectoren. Dat krijgt nu stilaan allemaal vorm, zij het dat dit in sommige sectoren vlotter is verlopen dan in andere. Er zijn aanbestedingen gebeurd voor onderwijs; voor welzijn ging het opzetten van de alternatieve financiering vrij snel; in de sociale woningbouw is het derde en laatste perceel gegund; minister Peeters heeft intussen VIA-invest opgericht om de missing links in het transportnet ten belope van 500 miljoen euro aan te pakken; minister Anciaux heeft CultuurInvest opgericht en ook het dossier van de Oosterweelverbinding is al besproken. Globaal staat alles wat momenteel in de pijplijn zit, voor ongeveer 4 miljard investering. De minister-president vindt dat nog vrij beperkt als investeringsimpuls, zeker vergeleken met de omvang van de jaarlijkse begroting en het bruto regionaal product of de belastinginkomsten.

1.3. Prognose en begroting 2007

De minister-president acht de tijd rijp om de verhouding van het Kenniscentrum met de DAR en tussen het Kenniscentrum en de Participatiemaatschappij Vlaanderen te coördineren. Hij kondigt ter zake eerlang gesprekken aan over de taakverdeling en verduidelijkt dat het de bedoeling is tot voorstellen ter verbetering van het regelgevend kader te komen in de loop van 2007. Om de leercurve PPS in Vlaanderen te ondersteunen, zal het Kenniscentrum voor consulting opnieuw over dezelfde kredieten moeten kunnen beschikken. Nog in 2007 stelt de minister-president voorop dat de nodige inspanningen zullen moeten worden geleverd via diverse kanalen om de kennis over de projecten en de regelgeving ter zake te verspreiden.

Hij gaat concreet in op de begrotingscijfers. Voor consultancy is 257.000 euro voorzien, voor communicatie en promotie 75.000 euro en voor werkingsuitgaven 11.000 euro. De totaaluitgave belooft dan 343.000 euro, wat gelijkloopt met het vorige jaar, stelt minister-president Leterme. Daarmee sluit hij de toelichting bij de beleidsbrief en de begrotingscijfers af

en besluit dat er geen fundamentele wijzigingen te noteren zijn.

II. BESPREKING

II. 1. Tussenkoms t van de heer Erik Mattheijs

Transparantie

De heer *Erik Mattheijs* beaamt in eerste instantie dat algemeen wordt vastgesteld dat PPS inderdaad begint te functioneren. Dat blijkt uit de vele voorbeelden: de spreker haalt de voorbeelden aan in onderwijs (schoolgebouwen), openbare werken (missing links), cultuur. Het commissielid wijst er wel op dat er geen inzage is in de adviezen van de Inspectie van Financiën, zoals eerder ook bleek tijdens een hoorzitting over publiek-private samenwerking met vertegenwoordigers van de Participatiemaatschappij Vlaanderen (*Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 954). Toch acht hij dat nodig om een beeld te krijgen van het oordeel van de inspectie bij grote projecten.

Minister-president *Yves Leterme* repliceert dat de adviezen van de Inspectie van Financiën enkel ter beschikking worden gesteld van de regering en dat hij niet inziet waarom die praktijk zou moeten worden veranderd. De parlementsleden kunnen de regering daarover bevragen.

Verhouding Kenniscentrum PPS en PMV

De *Erik Mattheijs* haalt ook de verhouding aan tussen het Kenniscentrum PPS en de PMV. Is het zo dat in het licht van de onderhandelingen over de taakverdeling, er van wordt uitgegaan dat het Kenniscentrum eerder het beleidsvoorbereidend werk doet en de PMV zich toelegt op de uitvoering?

II.2. Tussenkoms t van de heer Jef Tavernier

PPS is niet louter een financieringsinstrument

De heer *Jef Tavernier* waarschuwt en stelt dat voor alles een zuivere en goede terminologie nodig is. Het is vaak niet duidelijk of er wel een onderscheid is tussen ‘PPS’ en ‘alternatieve financiering’. In veel gevallen is PPS dan ook louter een vorm van alternatieve financiering. Hij ziet ook weinig echte PPS-construc-

ties waar men publiek-privaat ook echt samenwerkt op een ander vlak dan louter financiering. De winst situatie is dan ook niet duidelijk, al wordt er altijd gezegd dat in die situaties ook de overheid moet winnen, en dat het dus niet alleen in functie staat van de ESR-neutraliteit. Op federaal niveau worden zo doorschuifoperaties naar de toekomst gedaan om de bestaande budgettaire toestand op te lossen. Het Rekenhof moet dan achteraf vaststellen dat dit veel duurder uitvalt. Een correct gebruik van de terminologie is dan ook essentieel. Voor onderwijs heeft men het over een beschikbaarheidsvergoeding en voor de welzijnssector over een gebruikstoelage. De heer Tavernier zegt niet goed te weten of dit al dan niet een belangrijk verschil inhoudt of helemaal niet.

Transparantie

Vervolgens gaat het lid in op de opmerkingen in verband met Inspectie van Financiën en Rekenhof. Hij beaamt dat de Inspectie van Financiën ten dienste staat van de regering, het Rekenhof ten dienste van het Vlaams Parlement. Hij vraagt zich dan wel af in hoeverre men erin slaagt het Rekenhof, het eigen controle-instrument, tijdig en dus vooraf er bij te betrekken en advies te vragen als er belangrijke constructies worden opgezet en er dus aanzienlijke budgettaire repercussies zijn. In hoeverre kan er dan op voorhand om advies worden gevraagd? Hij stelt voor het Rekenhof een enigszins andere opdracht te geven of een andere vraagstelling te formuleren om met gelijke wapens en met kennis van zaken initiatieven van de regering te kunnen bestuderen.

Investerings spreiding

De heer Tavernier stelt vast dat de investerings spreiding, de periode dus waarbinnen de investering vooropgesteld wordt, bij de verschillende investeringsprogramma’s nogal verschilt. Minister Vandenbroucke bijvoorbeeld gaat er voor de projecten in onderwijs van uit dat die investeringsperiode loopt over een periode van 2008 tot 2011 of 2012. Wat is daarbij het ritme en hoe zit het met de spreiding? In de zorgsector ziet de heer Tavernier dan weer 2006 tot 2009 staan. De vraag luidt daarom hoe de investering zal worden gespreid, wat de jaarlijkse kost is aan beschikbaarheidsvergoedingen en dergelijke en wat die investering an sich dan behelst. De spreker acht het uiterst belangrijk dat de impact van de beslissingen over die PPS-constructies ook over de langere termijn en dus tot na deze legislatuur correct worden ingeschat.

Jaarlijks overzicht van PPS-constructies en van nog op te richten PPS-constructies in functie van de investeringen en per sector

Met betrekking tot de PMV en mogelijke dochterondernemingen vindt de heer Tavernier dat in een overzicht van PPS ook een jaarlijks overzicht moet begrepen zijn van de constructies die zijn opgericht en deze die nog opgezet worden in functie van de investeringen en per sector. Hij denkt dat het interessant zou zijn een dergelijke bijlage aan de beleidsbrief toe te voegen om alles naar behoren te kunnen opvolgen.

II.3. Tussenkost van de heer Steven Vanackere

Opvolging van de resoluties en moties in beleidsbrieven

De heer *Steven Vanackere* merkt op dat zoals gevraagd door het Vlaams Parlement, er in de beleidsbrieven aandacht wordt geschonken aan de opvolging van de resoluties en moties die in het Vlaams Parlement zijn aangenomen. In de ene beleidsbrief wordt daar wat uitvoeriger op ingegaan dan in andere. De beleidsbrief PPS verwijst eerder laconiek naar de beleidsnota en de beleidsbrieven, zonder dat dit verder uitgewerkt wordt.

PPS is niet louter een financieringsinstrument

Het parlement vraagt aandacht voor andere aspecten van PPS, zoals onder meer de ‘management approach’. Het Vlaams Parlement vraagt in zijn aanbevelingen uit de met redenen omklede motie bij de Beleidsnota Publiek-private Samenwerking 2004-2009 van 16 februari 2005 (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 107*), aan de Vlaamse Regering om PPS niet louter en alleen te beschouwen als een financieel-budgettair instrument. Het commissielid sluit zich daarom aan bij de heer Tavernier waar hij die vraag van het parlement benadrukt. Het staat ook letterlijk in de aanbeveling van het Vlaams Parlement en de spreker wil niet beweren dat die dimensie niet aanwezig is, maar veronderstelt dat het goed zou zijn dat de beleidsbrief daaraan aandacht schenkt en voorbeelden zou noemen die aangeven dat PPS méér is dan louter een financieringsinstrument. De win-winsituatie verdient meer nadruk, zo stelt hij, en dan vooral

het aspect van de inbreng van de privésector inzake management van bepaalde projecten.

II.4. Tussenkost van de heer Koen Van den Heuvel

Transparantie

De heer *Koen Van den Heuvel* bouwt verder op de discussie inzake transparantie en het overzicht op de langetermijnverbintenissen. Hij refereert ter zake aan de opmerkingen van het Rekenhof en vraagt om dat inderdaad te vertalen naar begrotingsdocumenten via machtigingen in de reguliere begroting zodat er effectief limieten worden ingebouwd. Dat laat het Vlaams Parlement toe zijn controlerende rol ten volle te spelen.

PPS in onderwijs

De heer Van den Heuvel verwijst ook nog naar de beleidsbrief waar staat dat voor onderwijs bijvoorbeeld voor een maximum van 75 miljoen euro beschikbaarheidsvergoeding wordt gefinancierd, terwijl er even verderop in een tabel 1 miljard aan investeringen wordt vooropgesteld. De band tussen beide bedragen moet geëxpliciteerd worden omwille van de duidelijkheid en om het realistisch verband daartussen aan te tonen.

Ten slotte maakt de heer Van den Heuvel nog de opmerking dat de afweging van de keuze tussen de klassieke financiering en de huidige alternatieve financieringsvorm via een beschikbaarheidsvergoeding voor concrete projecten, niet altijd vanzelfsprekend is. Die kritiek zou in het onderwijsveld leven. Het is niet altijd duidelijk wat er voordeliger is voor de inrichtende macht zelf. Is daar al zicht op?

II.5. Tussenkost van de heer Herman De Reuse

Pleidooi voor Nederlandstalige terminologie

De heer *Herman De Reuse* tikt in eerste instantie de Vlaamse Regering op de vingers voor het gebruik van afgekorte Engelstalige terminologie bij de afkorting DBFM. Hij stelt dat ze daarmee het slechte voorbeeld geeft. OBFO (Ontwerp-Bouw-Financie-

ring-Onderhoud) spreekt men volgens het lid ook gemakkelijker uit dan DBFM.

PPS staat nog in de kinderschoenen – zijn de PPS-constructies geen verkapte leningen?

Het commissielid merkt vooral op dat PPS nog in de kinderschoenen staat. Hij refereert aan de stand van zaken van de verschillende investeringsprojecten voor de sectoren waarover het gaat en het feit dat er telkens naar toekomstperspectieven wordt verwezen. Hij gaat er van uit dat er ook wel min of meer een verband is tussen de al eerder vermelde bedragen op jaarbasis en totaal. De heer De Reuse wil vooral weten wat de constructies meer zijn dan verkapte leningen, al snapt hij de beperking wel dat er geen klassieke leningen mogelijk zijn. Hij sluit zich daarom ook nog aan bij de vraag om een overzicht van de globale kost.

PPS in onderwijs

De heer De Reuse stelt dat de kandidaturen voor onderwijs op 8 september 2006 binnen moesten zijn. De minister-president zou beter al een tipje van de sluier gelicht hebben zodat duidelijk was wat de mogelijkheden zijn en wat de inbreng van de beide partners is.

PPS in sociale huisvesting

De spreker haalt aan dat de minister-president voor de drie proefprojecten in de sociale huisvesting in 2007 een vastleggingsmachtiging van 18,5 miljoen euro heeft. Op 15 juli 2005 heeft de minister-president al beslist om de percelen 1 en 3 te gunnen. Hoe ver staat het daarmee? Zijn er al contracten afgesloten?

Totale investeringsprogramma

Het totale investeringsprogramma is goed voor 4,140 miljard euro. Het is echter onduidelijk over welke periode het precies gaat. De uitspraak van de minister-president dat die lijst nog zal worden uitgebreid, zorgt voor nog meer onduidelijkheid. De heer De Reuse zegt dat het nu over een beperkt aantal sectoren gaat, terwijl in de beleidsbrief ook jeugderbergen, sportinfrastructuur, cultuur enzovoort opgesomd worden. Wat is de financiële impact van al die plannen? Wat is de schuldenlast die de Vlaamse

Gemeenschap met die projecten opbouwt? Er is immers steeds gezegd dat deze werkvorm minder zou kosten dan leningen.

II.6. Tussenkost van de heer Eric Van Rompuy

Duidelijke machtigingen

De heer *Eric Van Rompuy* zegt dat het Rekenhof pleit voor duidelijke machtigingen voor de alternatieve financieringen, met limieten in de reguliere begroting. De Vlaamse Regering heeft zich daartoe geëngageerd. Er is ook een verduidelijking van het standpunt van het Rekenhof over de budgettaire aspecten van alternatieve financiering door het Rekenhof aan de leden van de commissie bezorgd op 20 november 2006 (gepubliceerd in bijlage in *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 15)¹. Daar wordt in het bijzonder ingegaan op het project van de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur en over de formulering van de verbintenissen ten bedrage van 75 miljoen euro en de budgettaire machtiging. Het parlement heeft inderdaad geen zicht op de engagementen. Een toekomstnorm heeft geen zin als het niet duidelijk is welke middelen er voor de komende jaren vastgelegd zijn.

De Lijn

De heer Eric Van Rompuy las in de pers over een 'non-paper' van minister Van Brempt over De Lijn. Minister Van Brempt zegt daarin dat ze onvoldoende middelen heeft voor alle nodige investeringen en dat ze een en ander wil realiseren met alternatieve financiering. Vlaanderen geeft De Lijn jaarlijks al 500 tot 600 miljoen euro. De financiële toestand van De Lijn is, met de aanzienlijke schulden, al precair. Uit alternatieve financiering vloeien budgettaire verplichtingen voort. Op basis van welke criteria zal de Vlaamse

¹ Het Rekenhof heeft in zijn verslag over het onderzoek van de Vlaamse begroting 2007 gesteld dat er met betrekking tot de alternatieve financieringsprojecten, gelet op het budgetrecht van het Vlaams Parlement, machtigingen met duidelijke limieten in de reguliere begroting moeten worden ingeschreven. De meerjarenbegroting is hiervoor geen geschikt instrument aangezien het Vlaams Parlement er niet over stemt. Overigens heeft die alternatieve financiering meestal budgettaire consequenties over een periode die veel langer is dan de periode die de meerjarenbegroting in beschouwing neemt.

Regering De Lijn toestaan om alternatieve financiering te zoeken? Het parlement is daar niet bij betrokken, het wordt enkel betrokken als er machtigingen in een begroting staan.

II.7. Tussenkoms van mevrouw Hilde Eeckhout

Ook mevrouw *Hilde Eeckhout* dringt aan op meer informatie over de investeringen, niet alleen over de kosten ervan, maar ook over de berekeningswijze.

III. REPLIEK VAN MINISTER-PRESIDENT YVES LETERME

III. 1. Duidelijke terminologie en definities

Minister-president *Yves Leterme* erkent dat de gebruikte terminologie en definities inderdaad duidelijk moeten zijn, maar dat het vooral samenhangt met de gekozen techniek als het gaat over een beschikbaarheidsvergoeding of gebruikstoelage. Bij onderwijs is er sprake van een DBFM-formule en bij zorg gaat het over het spreiden in de tijd van de betoelaging van infrastructuurwerken. De minister-president zegt dat de besluiten in verband met zorg toch legistiek zeer goed opgestelde definities omvatten van wat een gebruikstoelage eigenlijk is.

III.2. Budgettaire impact

Met betrekking tot de budgettaire impact verduidelijkt minister-president Leterme dat deze is vastgelegd in het kader van de meerjarenbegroting op basis van enveloppes. Dit garandeert dat de dynamiek die ontstaat, begrensd wordt tot iets hanteerbaar voor het parlement. Het maximum aan gebruikstoelagen en beschikbaarheidsvergoedingen die via de jaarlijkse begroting worden gefinancierd, ligt zodoende vast in de meerjarenbegroting per beleidsdomein.

De minister-president belooft eerstdaags het overzicht te bezorgen waar de heer Tavernier om heeft gevraagd. Om tegemoet te komen aan de kritiek van de heer Tavernier dat er deels sprake is van alternatieve financiering, geeft hij toe dat dit inderdaad zo is en dat dit voor zorg slechts een spreiding in de tijd inhoudt van wat eerder via het VIPA integraal werd gefinancierd. Hij refereert aan een gulden regel van de economie dat een investering wordt gefinancierd conform de looptijd van de opbrengst van die investering. Dat kan in België voorlopig niet via

klassieke kredietopnames omwille van de afspraken over de afbouw van de schuld. De gebruikstoelage en beschikbaarheidsvergoeding bieden daarvoor een uitkomst. In de zorgsector heeft dit inderdaad te maken met de ESR-neutraliteit en het beantwoorden aan een aantal boekhoudkundige normen op Europees niveau.

III.3. PPS is niet louter een financieringsinstrument

In antwoord op de vraag van de heer Vanackere naar wat de toegevoegde waarde is van het management en de aanpak van de privésector, verwijst de minister-president naar hetgeen onder meer te vinden is in de lastenboeken die in onderwijs worden gehanteerd voor de gunning van de opdrachten. Daarin wordt heel sterk het accent gelegd op die inbreng van de privésector, aangezien ze gericht zijn op het resultaat dat moet opgeleverd worden en dat moet voldoen aan een aantal voorwaarden en kwalificaties die zijn opgesteld door de overheid. Hoe die resultaten bereikt worden, wordt dan aan de privésector overgelaten. Alleen de resultaten worden vastgelegd in de lastenboeken.

De minister-president voegt aan zijn opmerkingen toe dat er veel geschermd wordt met publiek-prive samenwerking, maar dat dit concept voor de onderwijs-, welzijns- en zorgsector moet leiden tot een goede samenwerking met managements-, personeels- en andere winst tot gevolg. Er is de afgelopen twee jaar geprobeerd aan PPS enigszins pragmatisch inhoud te geven en erop toe te zien dat er projecten konden worden goedgekeurd die de wachtlijsten ook op infrastructureel vlak zouden aanpakken. Die historische samenwerking tussen overheid en privésector heeft het evenwel mogelijk gemaakt dat er een uitstekend kwalitatief aanbod beschikbaar is, dankzij het privé-initiatief in zorg en onderwijs, en in samenwerking met een financiële ondersteuning vanwege de overheid, zij het met lagere middelen dan voor de publieke sector. PPS is de sleutel tot de successen geweest in de onderwijs- en zorgsector, al is die PPS misschien van een andere orde. De minister-president beklemtoont dat het vaak privé-initiatiefnemers zijn geweest die de voorbije 40 of 50 jaar de motor waren voor het uitstekende aanbod dat men nu kent in alle sectoren.

III.4. Relatie tussen Kenniscentrum PPS en PMV

De minister-president beaamt vervolgens dat het inderdaad de bedoeling is het Kenniscentrum PPS als

beleidsvoorbereidend en evaluerend/praktijkverspreidend instrument te gebruiken en de PMV als moeder-vennootschap te beschouwen voor de opgerichte en op te richten speciale vennootschappen. De scherpstelling ter zake moet nog in de werkgroep gebeuren. Enerzijds gaat het dus om verspreiding van goede praktijken door het Kenniscentrum en anderzijds de uitvoering en reële aanpak van dossiers en het zorgen voor startkapitaal als opdracht voor de PMV in het kader van haar beheersautonomie en werking.

III.5. Onderwijs

Minister-president Leterme stelt dat afgesproken is dat de parlementsleden de concrete vragen over de PPS-constructies voor onderwijs aan de minister van Onderwijs stellen. Hij kan meedelen dat vier financiële groepen kandidaat zijn om de schoolgebouwen te realiseren, namelijk de Dexia Bank/KBC, Fortis Bank/Fortis Real Estate, de vastgoedbevak Cofin-immo en het consortium van Barclays Capital, Meridian Infrastructure en NIB Capital. De minister van Onderwijs zou tegen volgende week een beslissing aan de Vlaamse Regering voorstellen.

Met betrekking tot de opmerking van de heer Van den Heuvel over de kritiek in het onderwijsveld over de afweging tussen klassieke financiering en alternatieve financieringsvormen via een beschikbaarheidsvergoeding voor concrete projecten, antwoordt de minister-president dat hij die kritiek al meer heeft opgevangen en dat het moeilijk is om er zicht op te hebben zonder dat de procedure van gunning voor de opdrachten is afgelopen. De bestekken worden op dit moment rondgestuurd en er wordt gewacht op de prijsvoorstellen. Zolang is er geen duidelijk beeld van de prijzen. De minister-president verzekert dat het in elk geval een punt van aandacht is dat continu opgevolgd wordt.

De minister-president bevestigt dat het verband tussen de vermelde 75 miljoen euro voor de inhaalbeweging in onderwijsinfrastructuur en de 1 miljard euro er zeker is, maar dan op basis van ramingen. Minister Vandenbroucke is erop gebrand om die investering van 1 miljard te kunnen volmaken, maar dat is gekoppeld aan de bovengrens die jaarlijks is gelegd op 75 miljoen euro.

De heer *Koen Van den Heuvel* stelt dat men gewoon wil begrijpen op welke manier men voor onderwijs tot die opsplitsing naar jaarlijks 75 miljoen euro is gekomen. Met begrip van dat mechanisme, wordt het

mogelijk andere ministers die nog niet zo ver zijn met expliciete cijfergegevens, te bevragen over hoe ze dit inschatten voor hun domein.

III.6. De Lijn

De *minister-president* stelt dat bij de beslissing om De Lijn al dan niet alternatieve financiering te laten zoeken, er een aantal criteria van politieke aard spelen, maar ook technische elementen. De technische aspecten worden beoordeeld door de centrale werkgroep onder leiding van de kabinetschef van de minister-president Hans D'Hondt. De technische aspecten slaan op de ESR-neutraliteit. De gekozen techniek moet leiden tot een ESR-neutrale oplossing. Los van partijpolitieke standpunten, die uiteraard ook een rol spelen, zijn er nog een aantal criteria om de vraag van minister Van Brempt te beoordelen. Bij de elementen van politieke aard zijn er de budgettaire toestand van de Vlaamse overheid, de afspraken in de meerjarenbegroting, de afspraken van het begin van de regeerperiode over de verdeling van de budgettaire ruimte. Het kan zijn dat er redenen zijn om die afspraken te wijzigen, zo niet moeten de investeringen gefinancierd worden binnen de toen bepaalde marges voor de openbaarvervoerssector.

Een tweede criterium zijn de beslissingen die De Lijn genomen heeft lastens de budgettaire ruimte en de middelen die aan De Lijn waren toebedeeld. Er is sprake van een aantal investeringen in bus- en tramstellen, in veiligheid, maar ook in onroerend goed zoals tramlijnen.

Een derde criterium is volgens de minister-president de kostprijs van de voorstellen. Wat zijn de verschillen tussen alternatieve financiering en de reguliere financiering? Het vierde criterium is de inschatting van de maatschappelijke behoefte. Het is goed dat er politieke discussies zijn over de rol van het openbaar vervoer, de stand van zaken bij de uitvoering van bijvoorbeeld het decreet Basismobiliteit, de positie van het openbaar vervoer tegenover andere beleidsdomeinen die ook extra financiële middelen wensen. Op basis van de vier voornoemde criteria zal de Vlaamse Regering zich verantwoorden.

III.7. Decretale machtiging

De minister-president verklaart dat er is afgesproken dat minister Van Mechelen namens de Vlaamse

Regering zal antwoorden op de opmerking van het Rekenhof over de decretale machtiging.

III. 8. Afsluitende opmerkingen

Voor een aantal vragen verwijst de minister-president de heer De Reuse naar de afspraken in de commissie. De heer *Herman De Reuse* merkt op dat de minister-president op geen enkele van zijn vragen antwoordt, maar hem doorverwijst naar de vakministers. Misschien had hij de vraag van de heer Van Rompuy beter laten beantwoorden door minister Van Brempt.

De *voorzitter* besluit nog dat er een synthesesnota met meer informatie komt.

IV. Moties van aanbeveling

Ter afsluiting van de besprekingen werd namens de Vlaams Belangfractie een motie van aanbeveling aangekondigd door de heren Felix Strackx en Christian Verougstraete, mevrouw Hilde De Lobel en de heer Thieu Boutsen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Koen VAN DEN HEUVEL

Sven GATZ
